

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplacei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cîrnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat & la loterie

Cuvântarea Metropolitului.

— La deschiderea sinodului. —

*Christos a înviat!
Domnilor deputați!*

Prezum se bucură părintele cel depărtat de fiii sei, când după un interval de timp se vede earăși cercetat de acei fii, în scopul de a combina și a conlucra la cele de lipsă, la înaintarea familiei: tot asemenea mă bucur și eu acum, domnilor deputați, când mă văd înconjurat de d-voastră, iubiții mei fii sufletești, în scopul de a conlucra la înaintarea clerului și poporului, biserica cea vie a Domnului, familia cea mare din care toți facem parte.

Deci salutându-vă cordial de bună-venire, vă implor dela cer încă mulți ani de conlucrare mănoasă la opul cel mare al viitorului nostru.

Ca reprezentanți și frunțași ai clerului și poporului nostru aveți o mare și frumoasă misiune, dlor deputați, misiunea de a pune și înțelepciunea d-voastră în serviciul sfintei noastre biserici, pentru-ca să fie și în aceste timpuri de cercare, și pentru totdeauna și în viitor, ceea-ce fu și în trecut de-a-lungul secolilor, mângâierea și întărirea noastră, în toate împrejurările vieții. Să fie liman de mântuire și isvor de lumină și cultură religioasă morală, și conducătoare noastră la binele vremelnic și la fericirea cea vecinică.

Știut este, domnilor deputați, că dacă pe lângă tot trecutul nostru duros, nu ne-am pierdut în noianul timpurilor, ci am rămas în sfânta legătură a unității credinței în Dumnezeu, a limbii și datinelor părintești; dacă am rămas ceea-ce sîntem: avem a o mulțumi, după Dumnezeu, puterii ce-i dă-tătoare de viață a bisericii străbune, avem a o mulțumi faptului, că fericirii nostri părinți, cunoscând puterea cea vitală a bisericii noastre naționale, și-au concentrat toată încrederea în acea biserică, în care și-au și aflat adevăratul liman al mântuirii.

Ear' dacă biserica noastră străbună, domnilor deputați, chiar și atunci, când însăși era subjugată, ne-a fost adevărat liman mântuitor de pericolele amenințatoare, cu atât mai puternic liman ne va fi ea astăzi și în viitor, când din îndurarea lui Dumnezeu și grația Maiestății Sale, gloriului nostru împărat și Rege Francisc Iosif I., la stăruințele prea demnilor noștri frunțași, a devenit liberă și autonomă.

Așa este, domnilor deputați! Biserica străbună va fi și în viitor și pentru totdeauna, precum fu și în trecut, nu numai adăpostul și limanul nostru cel tare, în valurile furtunoase ale vieții: dar' și conducătoare noastră cea mai sigură, la binele vremelnic și la fericirea vecinică; însă numai dacă vom fi și noi la ea, cu aceeași credință în Dumnezeu, cu aceeași tărie și însuflețire, cu care au ținut și fericirii nostri părinți; dacă ne vom grupa și noi cu aceeași căldură și dragoste evanghelică în jurul ei, și dacă ne vom interesa de ea ca de adevăratul isvor al binelui și fericirii noastre.

Este deci, nu numai o mare datorință, dar' și cel mai mare interes al nostru, a ține cu toată tăria convingerei la acea prețioasă moștenire părintească, conservându-o în toată sfîințenia, pentru a o lăsa și urmașilor noștri deasemenea scumpă moștenire.

Este o mare datorință și un mare interes al nostru, domnilor deputați, a desvolta și cultiva tot mai mult geniul cel mare al bisericii străbune, ca să ne fie pururea isvor nesecat de binecuvîntare. Oăci dacă fac aceasta alte națiuni și popoare, mai înaintate, în frunte cu aristocrația lor cea mai înaltă; dacă și aceea prin biserică tind a ajunge binele vremelnic și fericirea eternă, cu cât mai virtuos avem a o face noi, cari sîntem

mai mult decât alții așezați la biserica noastră națională!

De aceea, când clerul și poporul v'a distins pe d-voastre cu alegerea la acest sinod arhiepiscopesc, a făcut aceea în firma convingere, că d-voastre veți justifica pe deplin încrederea de care v'ați învrednicit. Și așa, cu înțelepciunea ce vă caracterizează, veți sprigini din toate puterile, năsuințele cele salutare ale mamei noastre biserici într-o a-și împlini, în măsură tot mai mare, frumoasa ei misiune culturală, pe baza credinței în Dumnezeu, în folosul nostru și al iubitei noastre patrii.

Pe cât este de mare și de frumoasă această chemare a d-voastre, domnilor deputați, căci ce poate fi mai mare și mai frumos decât o asemenea conlucrare nobilă a fraților celor mai mari în folosul celor mai mici, — pe atât este ea și de grea. Să sperăm însă, că cu ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, printr-o conlucrare armonică o vom pute împlini cu bun succes spre mărirea lui Dumnezeu și spre folosul nostru temporal și etern.

Fiind convins, domnilor deputați, că toate acestea chiar așa le simțiți și le doriți și d-voastre, nu ne rămâne decât să rugăm și aici pe bunul Dumnezeu, că la toate năsuințele noastre, să ne umbreze cu duhul înțelepciunii, al dragostei și al bunei înțelegeri, cu al cărui ajutor am putut spori frumos și anul trecut, în cele bune și folositoare. Acelui duh dumnezeesc avem a mulțumi mai multe rezultate îmbucurătoare ale străduințelor noastre din anul trecut, cari vi-se prezintă în rapoartele consistoriale, amintind aici numai două mai de interes, și anume: unul, că distribuirea întregirii dotațiunei preoțești dela stat, stabilită prin art. de lege XIV. din 1898, mulțumită înaltului guvern, s'a rezolvit conform dorinței congresului nostru național-bisericesc din anul trecut, ca preoții să-și primească competențele lor prin autoritatea noastră bisericească; ear' altul este, îndeplinirea lucrărilor pregătitoare pentru biserica noastră catedrală ce se va zidi, cari au și dat frumos indemn fericitorilor răposai, de memorie în veci binecuvîntată, domnului Ioan Bădilă, jude regesc, și doamnei sale consorte, Ioana născută Moldovan, de aici, încă fiind în viață a dona pentru catedrala ce se va zidi câte 2000, la oaltă 4000 de coroane.

În deplină convingere, că prea bunul D-zeu ne va inspira și mai departe, tot de același duh sfânt, ca să ne putem împlini tot cu mai multe rezultate bune frumoasa noastră misiune, declar sesiunea sinodului nostru arhiepiscopescan pe anul 1900 de deschisă.

Sibiu, 30 Aprilie n.

Din Austria. Reichsrath-ul austriac e convocat, după-cum am anunțat, pe 8 Maiu. Înainte de a se întruni, guvernul din Austria se va adresa partidelor politice cu întrebarea, dacă vreau să fie convocat de nou conferința de împăcare; ear' în cazul că răspunsul va fi negativ, guvernul va prezenta de-a dreptul reichsrath-ului proiectul de lege despre regularea limbilor.

Măsuri energice de controlă a luat guvernul unguresc față cu cei-ce trec în România. A dat ordin aspru direcțiunilor dela căile ferate ungare și autorităților publice maghiare dela graniță să controleze cu cea mai mare scrupulositate pasapoartele și să nu dea trecere în România celor-ce n'au pasapoarte în toată regula. Totodată guvernul maghiar a cassat certificatele ce se dădau până acuma, pe timp scurt de 24 ore, pentru trecerea în România. Ce vor mai însemna și măsurile acestea energice??

„Unirea“ publică o interesantă serisoare deschisă, adresată dlui Szabo Jenő, membru în casa magnaților și președinte al comitetului regnicolar al Maghiarilor gr-catolici. O vom reproduce mîne, în întregime.

Quota. În chestia cuotiei se scrie dela Viena, că guvernele își vor da toată silința să o stabilească de astă-dată pe cale parlamentară și pe timp mai îndelungat. Cu toate aceste, prospectele de reușire sînt foarte slabe, în urma noulor încercături din Austria. Probabil deci, că guvernele vor apela și de astă-dată la Monarhul, rugându-l să stabilească M. Sa quota încă pe un an, în sumele precizate anul trecut.

Vot de încredere. O semioficială litografată ne spune, că partidul guvernamental va ține astăzi conferința la Budapesta, pentru a vota încrederea și aderenta ministrului-președinte Széll, atât de mult atacat în timpul din urmă în coloanele foii antecesorului seu. Ce dracu' atât de rău se stee ministrul Széll, încât e silit să recurgă de pe acum la comandarea astor-fel de manifestări??

Naționalismul în România. Ni-se scrie, că cu ocazia marelui meeting naționalist, ținut a doua zi de Paști în Bêrlad, dl Ioan Popescu, un bătrîn profesor încercat în luptele politice și în mișcările naționaliste, a declarat, că, deși liberal a fost întreaga lui viață, »a venit vremea când liberalismul trebuie dat sub un pat, conservatorismul sub un alt pat, ear' naționalității se meargă înainte, pe calea pe care au apucat«. Declară, că se lapedă de partidele politice și se înscrie să lupte sub steagul naționalist. Dorim mulți imitatori bătrînului luptător național din Bêrlad!

Sinodul eparchial arădan.

— Raport special. —

Arad, 29 Aprilie.

Serviciul divin în catedrala de aici a fost oficiat de P. S. Sa d-nul episcop Iosif Goldiș, asistat de archimandritul Hamsea, protosincelii Ioan Papp și V. Mangra, ppresbiterii Moga, Miulescu și Șerb, și de diaconii Dr. I. Suciu și Bogoevici, care a fost hirotonit în decursul liturghiei într-un presbiter.

După chemarea duhului sfânt Prea Sfințitul domn episcop deschide sesiunea sinodală în sala seminarială la 12 $\frac{1}{2}$ ore din zi.

Cuvîntul de deschidere făcînd o reprivire asupra vieții constituționale de mai bine de 30 de ani, constată progres material, nu mulțumește însă din respectul jertfelor aduse, căci »n'avem oameni«. Apostrofază preoțimea care poartă vina la relele, ce sînt în popor. Nici prin port (reverendă), nici prin purtare nu mulțumește, nici superioritatea nici poporului. Deasemenea se apostrofază învățătorimea, care în Reuniuni se crede îndreptățită a formula drepturi în biserică. Lipsește disciplina, cei tineri nu respectază pe cei bătrîni. Îndeamnă la pace, bună înțelegere(?) și dragoste (!).

Deputatul Dr. Onou salută pe P. S. Sa d-nul episcop, care pentru prima-dată ca nou episcop, prezidează sinodul, — și așteaptă ca cu focul dragostei evanghelice să propage lumină, dragoste și pacea evanghelică. (Surprindere în public, că chiar dl Onou a aflat de bine(?) ca să deee răsunt cuvîntului de deschidere, căci prea bine știe d-sa, deși n'are curajul să o mărturisească, că cine seamănă zizania și neînțelegerea).

Se designează notari adhoc: protopopul S. Giorgia, Dr. G. Popa și Dr. A. Marta.

Se predau actele de alegere la secțiuni, și se anunță proxima sedință pe mîne la 11 ore a. m.

Rei, sau grei de cap?

Nu e chip să ne înțeleagă confrății dela Arad că pace vrem nu ceartă. Și nu e chip să înțeleagă, că le-ar sedă bine și lor odată niște maniere mai »europenești«, ales când ved că de cu mînuși — sînt tratați din partea noastră.

Și fiindcă nu dau semne de îndreptare, vom termina discuția cu ei. Le dăm astăzi ultimul răspuns.

Confrății dela »Trib. Pop.« continuă a ne întreba:

»Cum se face, că anul trecut, într-o serie de articole »autorisafii« (adeacă noi) erau pentru intrarea în campania electorală a Românilor din Ungaria și pasivitatea o recomandau numai fraților din Ardeal, ear' acum scriu să rămînem pasivi cu toții?«

Ei bine, să le deschidem capul, răspunzîndu-le, că iubiții noștri confrăți susțin și afirmă o mîncîună patentată.

N'am fost nici anul trecut, nu sîntem nici anul acesta, și nu vom fi nici-odată pentru intrarea Românilor din Ungaria în campania electorală, din simplul motiv, că nu noi avem să decretăm pasivitatea sau activitatea pe seama lor. Am zis anul trecut, zicem și acum, și vom zice totdeauna, că singură conferința națională e competentă și poate să decreteze activitatea pentru Românii din Ungaria și Bănăt, dacă se va convinge că pentru ei situația e schimbată. Dar' bine înțeles: numai conferința națională și nimeni altul. Dela sine urmează deci, că cătă vreme conferința națională nu se poate întruni, român valabile și cu putere de lege conclusele ei din trecut.

Asta am scris anul trecut, în seria de articole de cari face pomenire »Trib. Pop.« și asta zicem și susținem și astăzi. Și cel-ce înțelege altcum scrisese noastre, e sau om de rea credință, sau om care nu înțelege ce citește.

Ca să fie confrății dela Arad pe deplin luminați, reproducem din cuvînt în cuvînt ceea ce ziceam anul trecut, referitor la activitatea Românilor din Ungaria și Bănăt, aparținători partidului nostru național.

Scriam următoarele:

»Dela sine urmează, că în momentul în care se va convinge conferința noastră națională, că libertatea electorală e asigurată și garantată în părțile ungurene și bănățene, — nimic nu o poate împede să nu revină de nou la concludul dela 1881, și pentru aceste părți de țeară să nu declare de nou de necesară intrarea în luptele electorale și eventual intrarea în dietă.

Dacă Românii din aceste părți cred, că acum pot intra în luptă electorală, cu mai multe șorți de isbîndă, n'au decât să-și espună vederile și argumentele în proxima noastră conferință națională, care negreșit va ține cont de ele și le va preumpîni bine la aducerea concluserilor sale.

Nu e eschisă deci posibilitatea, ca conferința națională, să nu trimită pe Românii din Ungaria și Bănăt în parlamentul maghiar, dacă ei vor manifesta dorința de a intra în activitate, în luptă electorală. Dar' vorba e, ca conferința națională să o decreteze, pentru-că ea singură are dreptul a o decreta.

Ceea-ce ne preocupă; ceea-ce reclamă interesele partidului nostru și pe lângă ce insistăm noi este deci: să nu se facă propagandă pentru ideea activității înainte de vreme, înainte de a se fi pronunțat conferința noastră națională în cauză, și să nu se lanseze posibilitatea decretării activității pe altă cale, nu prin conferința națională, căci prin aceasta se atacă organizafia noastră politică și se sparge solidaritatea noastră, inaugurată cu atîta însuflețire în conferința dela 1881.

Conclusele conferențelor noastre din trecut au putere de lege pentru noi și ca dispozițiuni legale trebuie să le respectăm.

Să nu stricăm organizafia și să nu spargem solidaritatea!

Asta am scris anul trecut și asta susținem și astăzi și vom susține tot-

deauna, pentru-că așa cer interesele partidului nostru. Va înțelege deci ori-și-cine, că pentru a scoate din scrisese noastre aceea ce scoate »Trib. Pop.« se cere sau un cap descreeat, sau un suflet negru, plin de patimi și de rea voință. Și într'un cas și într'altul, noi ne vedem dispensați de »onoarea« de a mai sta de vorbă cu confrății dela Arad. Cu arme, folosite de ei, noi nu luptăm.

Declarăm deci, că de astăzi înainte »Trib. Pop.« pentru noi nu mai există. Poate să scrie ce-i place și ce o taie capul, — nu vom mai reflecta la scrisesele ei, li acceptăm sfatul și nu ne mai băgăm în — tîrîfe.

Sîntem siguri că cetitorii noștri vor aproba și vor afla de justificat acest pas, care de altcum ni-s'a recomandat de mult și din mai multe părți.

Zile sinodale.

Calul troian în biserică. — Chestiunea episcopiei, respective a consistoriului din Timișoara.

Dieceasa Aradului,

în Dum. Tomei 1900.

În zilele acestea se împlinește anul de când străjarii au adormit și calul troian drum și-a făcut în biserica noastră. Istoria nepărtinitoare pe o pagină neagră încadrată va cuprinde activitatea sinodalnicilor arădani, prin care cel-ce a înjosit biserica, — lucrând mîna în mîna cu dușmanii ei, — înăfătuș-a.

În scurgerea vremii de veci un an e cliptă, în viața unui muritor puțin înseamnă, dar' pentru părintele episcop Goldiș, un an pe păstorire arhierescă a fost de ajuns, ca să dovedească, că dînsul nu și-a schimbat programul vechiu: spargerea țării noastre bisericești prin desconsiderarea legilor existente și distrugerea noastră pe terenul național prin ocrotirea unor elemente anarhice.

Un an a fost de ajuns, pentru-ca și acei puțini optimiști, cari au crezut în îndreptarea »apostatului«, — după-ce și-a ajuns scopul, — astăzi se-și vadă iluziile spulberate. Alegerile sinodale ne-au dat o probă elocuentă, că în diecesa Aradului nu interesele bisericii se caută, cu dragoste evanghelică lucrînd, ci interesele proprii se vînează, călăuziți de duhul răsunării.

Cine nu va simți indignare în sufletul seu, când unui Vinc. Babeș, i-se discută dreptul de deputat din partea malconțenților și ignoranților? Îmbetrînit în muncă cînsită și desinteresată pentru binele bisericii, dînsul are partea leului la restaurarea metropolii noastre și organizarea ei. La întemeierea fondului diecesan a solvit întregi taxa fundamentală și an de an plătește cultul obligat; cu toate acestea »amicii« au luptat cu toate armele nemorale pentru a-l scoate din sinod. Și pentru-ca nimeni să nu mai creadă, că părintele Goldiș stă departe de manevrele acestor anarhice, voiu pomeni cazul alegei deputatului clerical din cercul Bîrchișului. Cercul acesta de ani a fost reprezentat prin Preacuvioșia Sa archimandritul Aug. Hamsea, contra-candidatul actualului episcop. Acum în »situația schimbată« deodată ne pomenim, că archimandritul i-se pune din centru un contra-candidat oficios în persoana preotului Adam Rosa, vestindu-se cu zile înainte prin ziarul lor, că reușita »amicului nostru« e sigură. Cine e acest »amic« al lor? Răspundă decorațiunile primite din partea guvernului pentru merite »patriotice!« Răspundă alegătorii români din Lugoj, cari l-au bătut cu ouă clocite, pentru-că cu ocaziunea unor alegeri dietale a lucrat cu oamienii comitatului în contra intereselor românești! Cum vine preotul Rosa se-și pasează în contra archimandritului seu? În ziua alegerii, — în școala confesională din Bîrchiș, — capelanul Rosa, fiul preotului contra-candidat, ca argument de presiune a făcut destăinuirea, că tatăl seu de două-ori a abzis în scris, dar' tot de atâtea-ori a fost chemat la episcopie și forțat prin înșuși episcopul să primească candidatura, pentru-că numai cu dînsul nădăjduiește a putea scoate din sinod pe archimandritul seu. Un vot însă salvează cîntea și nimbul preoției, care pe calea fărădelegi nu vrea să urmeze, nici chiar pe arhierul ei.

Anteluptătorii și frunțașii (sic!) au cutrierat satele și cu ajutorul organelor politice le-a succedat a descoperi și

alege „amici devotați” cauzei. Toate mediocritățile și nulițăile din diecesă au eșit ca prin farmec la iveală. Nici că se putea altcum, fiind în firea *gozului tendența*, de a se ridica la cea mai mică adiere favorabilă.

Sinodul, alcătuit în majoritate din deputați scoși din pânțele calului troian, — este adunat pentru a contempla căile și mijloacele, ce duc la înflorirea bisericești și fericirea credincioșilor ei. A păzi cu trezvie și energie fortificațiunile ce avem și a curăți cu sîrguință biserică de abuzurile, ce vor să se încuibă în ea, — eată problema sinodalnicilor. De oare-ce în diecesă Aradului spiritul anarhic și demolarea credincioșilor ei. A în biserici amenințând integritatea organismului ei, credem, că se vor afla d-ni deputați, cari se ceară socoteală Prea Sfinției Sale pentru fărâdelegile săvîrșite direct și indirect prin dînsul.

După cuvîntul scripturii, pe cel păcătoș mai *antău ceară-l între patru ochi*; neîndreptându-se mai ia-și unul sau doi martori și apoi dă-l înaintea soborului. Părințele Goldiș a trecut prin toate instanțele aceste. Soborul arhieresc a *regretat și reprob* faptele Sfinției Sale. Așteptăm acum să vedem cum își va apăla mâinile, ca apoi fără întăzieri se rostim asupra-i după cuvîntul evangheliei, cea din urmă judecată și se ne fie nouă: „*ca un păgân și vameș*.”

Stările anormale din diecesă Aradului au făcut ca din nou să apară la suprafață chestiunea reînființării episcopiei, sau cel puțin a unui consistor în Timișoara. Zic anume a reînființării, pentru-că episcopie gr.-ortodoxă în Timișoara a existat cu veacuri înainte de episcopia Aradului. La anul 1695 episcopul din *parva Valahia*, sau pe slavo-nește „Vlașca”, cu numele *Diakovici* cere dela împăratul Leopold, ca să-i permită a-și strămuta reședința din *Ienopolia* (Borș-Ineu de azi) la Arad, pentru-că mereu e molestat din partea principelui Rákoczi Ferencz II., din pricina simțimentelor sale dinastice. Așa se întemeiază scaunul episcopiei dela Arad. Episcopul Diakovici însă merge mai departe și vînd a eși de sub jurisdicțiunea Metropolitului din Alba-Iulia, cere, ca să fie numit episcop și în scaunul vacant al *Timișoarei*. Cererea lui se încuvințează și primind ca donațiune mănăstirea Gergetegului, trece sub jurisdicțiunea Metropolitului *Csernovitș*.

Înterupînd aici firul istoric să trecem la anul epocal 1864. În toamna anului acestuia e convocat în Carloveș sinodul arhieresc bisericii ortodoxe din monarhia întreagă pentru a hotărî despărțirea bisericii române de cea sârbească și restaurarea metropoliei române. Sinodul arhieresc, în care interesele Românilor erau reprezentate prin *Șaguna, Ivaciovic și Hackman* (3 contra 5) își țineau ședințele și hotărîrile aduse în cea mai mare taină. În comisiunea bărbaților mireni drepturile materiale ale credincioșilor români au fost apărute cu multă înțelepciune prin distinși *Andrei de Mocsonyi* și *V. Babeș*.

Aici, într-una din ședințele sinodului arhieresc, se *feritește episcopia din Timișoara*, încotă privește pe Români. Motivele adevărate pentru cari s'a declarat de neesență pentru Români episcopia din Timișoara, au fost, că Sîrbilor nu le convenia o episcopie română într-un centru cu împrejurime aproape curat românească, căci aceasta ar fi însemnat perirea lor din acele părți. Arhierii români încă n'au socotit de bine a se opune, pentru-că episcopului dela Arad îi era binevenită adnexarea celor 150.000 de credincioși din părțile bănățene la episcopia sa. Marele Șaguna zicea: „*Să vedem odată înființată metropolia română, măcar și strivită, apoi revindicarea părților române, rămase neamancipate și consolidarea succesivă va urma mai cu înlesnire*.”

La acestea *Andrei Mocsonyi* însă răspunde: „*Dacă înființarea din capul locului nu se va decreta și execută pe baza unei logice sănătoase, ale dreptății și realității, corectura posterioară va fi mult mai anevoioasă și — poate chiar imposibilă*.”

Astăzi după o experiență de aproape patruzeci de ani, trebuie să recunoaștem că *Mocsonyi* a avut toată dreptatea. Nu numai, că am fost împedeți în consolidarea și emanciparea noastră, dar în cele mai multe cazuri prin propria noastră slăbiciune, — am pierdut și pe zi ce merge pierdem din țaria noastră. Esperiențele făcute în decursul acestui timp s'au dovedit dănuoase bisericii și neamului și astfel revenind asupra chestiunii, sinodul arădan în sesiunea anului 1898 sub nr. prot. 73, la propunerea referentului comis. organizatoare, *Ignatie Papp*, aduce următorul conclud: „*În principiu se învoește la dismembrarea celor 4 protopopiate adnaxate din Bănătușimian spre scopul înființării unei episcopii în Timișoara și eventual a unui consistor acolo și până la înființarea episcopiei intenționate și reclamate de interesele generale ale bisericii noastre*.”

Relativ la jurisdicțiunea, la care ar fi să aparțină înființându-l consistor din Timișoara și până la înființarea episcopiei, precum și relativ la contribuiri materiale bănești ale acestei die-

cesă spre asemenea scop, sinodul își rezervă dreptul a se pronunța în merit atunci, când se va efectua realizarea faptică a consistorului de sub întrebare.

Interesele generale ale bisericii noastre nici-odată însă n'au reclamat mai intensiv ca tocmai astăzi dismembrarea părților bănățene și înființarea episcopiei, respective a unui consistor în Timișoara. Sinodalnicii bănățeni și toți cei cu dragoste și durere pentru soartea bisericii se și pună caru'n petri, ca să miște chestiunea din stadiul ei principal minându-o înainte spre realizarea ei faptică.

Prin calul troian dușmanii s'au străcurat între zidurile cetății noastre, deci se ne grăbim a salva ce mai putem, până încă nu-i târziu.

Odiseu.

Istoria politice.

— După Sir Frederick Pollock —
de
T. V. Păcățian.

II.

Evul mediu și renașterea.

(Urmare).

Pentru scopurile practice ar fi de recomandat, ca doctrina aceasta să fie exprimată în formă modificată, de es. cam așa: *peatra de încercare a suveranității în comunitatea dată este — legislativa nelimitată*.

Dacă *Hobbes* ar fi aplicat regula aceasta în aceeași formă la Englitera, s'ar fi lovit de unele greutăți; anume: de a se dispensa de concluziunile lui *Sir Toma Smith*.

Pentru-că valabilitatea dreptului consvetudinar depinde dela voința suveranului, exprimată în mod tăcut. Dar obicinuința e lege numai câtă vreme suveranul consimte, *în tăcere*. Evident, că dreptul nu poate sta în contradicție cu rațiunea. De aici declarația, că comunitatea e supremul for judecătoresc peste tot ce e — *rațional*. Consecința pune în mirare pe cetitorul lui *Hobbes*, care a luat cartea în mână în speranța, că nu va afla în ea decât numai maxime asupra despotismului; adică așa, *ca lege, care e poruncă adresată supușilor, trebuie antău publicată, pentru-ca să aibă putere de legat*. Nimenea nu poate fi făcut responsabil pentru violarea de drept, dacă nu are facultatea de a intra în contract și de a-i înțelege consecințele. Și tot așa e și cu cetățeanul, care fără vina sa nu e pus în poziție de a lua act despre existența vreunei legi speciale.

Am spus mai sus, că desfacerea legalității de către politică vine dela *Hobbes*. Contemplațiunile asupra ideilor sale fundamentale, de cari a fost condus, ne permit acum să stabilim cum s'a făcut desfacerea aceasta.

Hobbes definează suveranitatea legală și îndatorirea legală cu putere și agerime admirabilă. Se încearcă însă să înghiță politica, ba să contopească și morala, în respectabilă estensiune, cu deservire în legea pozitivă. S'a născut deci necesitatea de a continua cu împărțirea și a trecut cum mult până s'a putut face lucrul acesta.

Austin a fost omul care a terminat în Englitera acest proces.

Dar tocmai filosofia acestuia de drept pozitiv e încărcată și amestecată cu decorațiuni luate din filosofia morală, care aici nu e la loc. Se poate afirma cu tot dreptul, că cartea lui *Holland* „*Elements of Jurisprudence*” a fost prima carte engleză, în care știința universală de drept a fost separată de partea etică a științelor de stat.

Avea *Hobbes* influență destulă pentru a provoca o reacțiune în Englitera. Dar corifeii se provocau tocmai la părțile incorecte din doctrinele sale. În loc să iee doctrina despre suveranitate ca punct de mănecare pentru critica proaspătă și pentru noua construcțiune, ei s'au încercat să evite consecințele lui *Hobbes*, acceptând de posibile mai multe și diverse forme din contractul alcătuit de stat.

Vom vedea, cum întreprind încercarea aceasta publicității secolului al opt-zeceles. Vom vedea, cum contractul, losinca dată de entuziasmul lui *Rousseau*, crește și se desvoltă dintr-o simplă ficțiune într-o mare și periculoasă înșelătorie pe seama națiunilor. Dar vom întâlni și oameni mai adânci, cu mult spirit de observație, pe cari nu i-a mulțumit simpla ficțiune cu privire la întemeierea societății. Vom vedea, cum

cu Francezul *Montesquieu* răsare aurora *metodei istorice*, mai târziu aflătoare în plină putere în operele unui om și mai mare, — primul cugetător între cei mai adânci politicieni și bărbat de stat dintre cei mai nefericiți căi au trăit până acum, deși nu din vina sa, — în ale lui *Burke*!

Din cronica veacului XIX.

— Date memorabile. —

1 Maiu.

1849. Se întrunește în Viena conferința episcopilor catolici (vestită mai târziu). — Se stabilesc modalitățile, după cari Rușii se între în țeară. — *Görgey* bate pe maj. *Frenk*, la Budatin.

1862. Reuniunea de lectură din Cernăuți, începe activitatea sa sub presiul lui *Al Hurmuzachi*.

1866. Proclamarea lui Carol de Hohenzollern de Domn al României.

1896. Apare „*Protestul*” comitetului esecutiv al naționalităților aliate în contra „mileniului”. — Primarul Sibiului oprește la ordinul guvernului conferința națională convocată de *Dr. Răjiu* pe 3/15 Maiu.

Sinodul arhieresc.

— Raport special. —

Ședința I, ținută la 29 Aprilie n.

Ieri s'a deschis sesiunea anuală obicinuță a sinodului arhieresc în Sibiu. După arhieriscopul divin, celebrat de I. P. S. Sa arhieriscopul *Meșianu*, cu mare asistență, deputații sinodali s'au întrunit în biserică, unde a venit în curînd și I. P. S. Sa invitat fiind de o deputațiune. La intrare Escel. Sa e primit cu strigăte „*Să trăiască*”. Ocupînd locul presidial, Escel. Sa rostește un frumos și interesant discours de deschidere, pe care îl dăm la loc de frunte, și apoi declară sesiunea sinodală de deschisă.

Se designează notarii provizori și apoi deputații își prezintă, la apelul nominal, credențiunile. Constatîndu-se, că majoritatea deputaților e prezentă, deputații se împart în 4 secții de verificare.

Cu acestea ședința se încheie, anunțându-se proxima ședință pe azi, Luni, la 11 ore.

Ședința II, la 30 Aprilie n.

Se începe la orele 11. După autentificarea procesului verbal al primei ședințe urmează rapoartele secțiilor de verificare. Pe baza acestor rapoarte se declară verificați 51 de deputați; câțiva încă nu și-au prezentat credențiunile, ear' în cercurile electorale Hașeg, Giogi și Solnoc s'au dat proteste. Atele acestea se vor preda comisiunii verificatoare permanente.

Urmează constituirea sinodului; se aleg de membri definitivi ai biuroului, ca notari: *M. Voileanu*, *Dr. E. Cristea*, *Dr. Z. Chirtop*, *Silvestru Moldovan*, *Dr. Șenchea* și *Dr. Ioan Stroi*, ear' ceilalți deputați se împart în comisiunile (secțiile) obicinuite: verificatoare, organizatoare, bisericească, școlară, financiară și petiționară.

Își prezintă credențiunile deputații *Dr. Ioan Ivan*, *Aurel Muntean* și *Aug. Nicoară*; se transpun comisiei verificatoare.

Se cer și se acordă concediile cerute de *Dim. Coltofeanu* (din cauze familiare) și *Dr. P. Oprea* (din cauze de serviciu) pe întreaga sesiune, ear' cerea dep. *Dr. V. Cupșa* se ține în suspens până va fi verificat.

Se subțern diferite rapoarte consistoriale, cari se împart la comisiile alese. Între aceste amintim: raportul despre modificarea statutelor fondului de pensiuine; despre îmbunătățirea salarelor funcționarilor cons. din gremiu și a prof. sem.; despre starea protopresbiteratelor; despre promovarea vicarului, *Il. S. Dr. Ilarion Pușcariu* de arhieriu; despre zidirea bisericii catedrale; despre noua arondare a tractelor; despre dotația parohiilor din partea statului; despre crearea unui fond de asigurare etc., și cererile lui *Ioan German* din Brad pentru o remunerație de catechisare și *Maria Georgevici*, fost inv. în Rășinari pentru un ajutor anual.

În urmă deput. *Cosma* face o interpelație în chestia rentei școalelor din Brașov.

Ședința proxima va fi mâne la orele 12.

Revistă esternă.

Răsboiul în Africa-ndică.

Opintirea Englezilor de a tăia calea cetelor bure din Orange, cari se retrag spre nord, n'a succes și nici nu li-au putut cauza daune însemnate. Generalul French, părăsind *Dewetsdorp*, după un marș de o zi a sosit la *Thabanepe*, unde a întâlnit divisiile lui *Hamilton* și *Smith-Dorrien*. În apropiere de această localitate se află o oaste de a Burilor, pe care French și Hamilton au atacat-o, vînd a o scoate din poziția ce o are. Resultatul luptei încă nu e cunoscut.

De altcum în sudul Orange-ului mereu se ivesc cete de ale Burilor, cari pot face Englezilor mari stricăciuni.

„*Daily Telegraph*” e informat din *Ladysmith*, că Burii fac pregătiri a-și mina cirezile de vite pe iarnă în Natal, la pășune de iarnă. Se vede, că Burii n'au teamă, că *Buller* va mai pute înainta în decursul iernei în Natal.

Din toată lumea.

Incoronare.

Împăratul Germaniei, după-cum se depeșează din Hamburg, dimpreună cu împărăteasa, se va încorona de rege al Prusiei, la 18 Octomvrie c. în Königsberg. Vor fi prezenți domnitorii și prinții germani.

China și Italia.

Guvernul din *Peking* a avisat guvernul italian, că din considerări comerciale și politice, ar voi să institue la Roma un consulat. Guvernul italian încă nu s'a pronunțat în chestie.

Turcia și puterile.

Guvernul Turciei voia să urce taxele de vamă, în contra căreia însă au protestat puterile. Acum guvernul turcesc le-a asigurat, că fără consensul lor nu va urca vămile. Se svonește însă că Anglia, Franța și Italia, în urma unor concesi la examinarile chemice dela oficiile vamale și în schimbul despăgubirii sudților lor pentru pagubele de pe timpul turburărilor armene, se invoesc la urcarea taxelor proiectate.

Liniste în Creta.

Din Roma se anunță, că de oare-ce în insula Creta ordinea și liniștea e pe deplin restabilită și asigurată, puterile, cari mai au trupe acolo, au inițiat pertractări, ca succesive să se retragă din insulă până la toamnă.

De lângă Bistrița.

INVETĂTORI HARNICI.

— 28 Aprilie n.

Interesându-mă foarte mult de instrucțiunea copiilor și prin aceea de luminarea poporului nostru român, deși ocupat cu ale mele, totuși dorind a cunoaște învătătorii nostri români cari sînt conducători cei mai apropiați ai poporului român, dela a căror conducere atrînn progresul ori regresul nostru, mi-am dat toate la o parte, și am mers la adunarea învătătorilor români ai reuniunii „*Mariană*”, din tractul Bistriței, care s'a ținut în comuna Chiraleș, com. Bistrița-Năsăud.

Mare mi-a fost uimirea și multă bucurie m'a cuprins, când am ajuns în acea comună, căci pe toate ulițele, toți Românii eșiau îmbrăcați în portul lor frumos românesc, și cu pași repezi se îndreptau spre casa Părintelui ceresc, unii ca să-i mulțumească pentru darurile date, alții ca să-i ceară ajutorul seu, ear' cei mai mulți ca să se bucure ascultînd corul învătătorilor.

În biserică serviau bravi preoți *Alexandru Anca* din Chiraleș și *Mihail Baci* din Feleac; ear' corul învătătorilor prin cântările sale te înălța, alipindu-te și mai mult la credința noastră creștinească.

După eșirea din sf. biserică, cu toții ne-am îndreptat spre școală, care prin esteriorul ei frumos esplica buna înțelegere ce există și unește poporul român din Chiraleș.

Am intrat în internul școalei, unde într-o sală spațioasă și prin ferestrele mari bine luminate ne aștepta învătătorul local *Ioan Mathe*, împreună cu vre-o 25 prunci școlari, precum și cu un public numeros.

Adunarea se deschide prin o frumoasă vorbire, prin on. domn president al hoc *Mihail Baci*.

S'au emis mai multe comisiuni, alegîndu-se ca critisători domnii *Teodor A. Bogdan*, învătător în Bistrița și *Ioan Tiniș*, învătător în Niefiu.

După aceea a urmat tractarea practică din botanică, ținută prin învătătorul *Ioan Mathe*, apoi a urmat a doua prin *Ioan Pongrațiu*, învătător în Arcaia, cari pe lângă toate-că au fost destul de strict critisate, s'au declarat de *bine succese*. Mult n'a plăcut critica lui *T. A. Bogdan*, referitoare la recușitele școlare și mobilierul școalei, precum și la necesitatea frecventării școalei. O mai

bună lecție pentru poporul nostru nici că s'ar fi putut da. Poporul l-a ascultat cu multă atențiune și pentru cele spuse s'au aflat îndemnați a-i mulțumi, promițînd că vor și face tot ce le stă în putere. De aci putem vedea că Românii din Chiraleș sînt bravi și harnici.

A urmat cetirea disertațiunei „*Apărarea celor doi factori principali ai instrucțiunei*” (a școalei și a învătătorului) prin domnul *Teodor A. Bogdan*, învătător în Bistrița, din al cărei conținut am aflat, că acest învătător pune foarte mult pond pe interesele de cari ar trebui să fie nutrit fiecare învătător.

Ideea foarte bună și de tot interesantă, stilul românesc și clar, ne-a îndemnat a-i aduce mulțumită protocolară și a hotărî publicarea ei în vre-o foaie pedagogică.

A urmat raportul comisiunei esmise pentru înscrierea de membri noi, din al cărei raport s'a aflat și constatat cu bucurie că s'au înscris peste 30 de membri ajutători, între cari mai toți țărani din loc.

După acestea s'a ales de cassar provisor domnul *Ioan Tiniș*, ear' de bibliotecar provisor domnul *Teodor A. Bogdan*.

S'au trimis telegrame de iubire și aderență mult onor. domn protopop și epistole de recunoștință mult onor. domn *Ioan Baci*, redactor și st. domn *Aron Boca Velchereanu*.

Pentru adunarea viitoare ce are a se ține în Niefiu s'a înscris ca disertant domnul *T. A. Bogdan*, pentru ținerea prelegerei practice dl *Ioan Tiniș*.

După sfîrșirea adunării cu toții am fost invitați la casa ospitală a domnului învăt. *Mathe*, unde învătătorii au fost foarte bine primiți, petrecîndu-și până de cătră seară cîntînd și toastînd.

În urmă s'au despărțit cu cugetul de a se revede cât mai îngrabă la a doua adunare în Niefiu.

Eu încă încheiu, și zic, că numai așa învătătorii să ne dea Dumnezeu pe tot locul, ear' bravorii nostri învătătorii le doresc spor și înaintare.

„*Vecin*”.

Cronica zilei.

Sibiul, 30 Aprilie n. 1900.

Memento. 4 Maiu: Expoziție de vite în Aiud, aranjată de reun. agric. magh. din comitatul Alba-inferioară.

5 Maiu: Despărțimentul Reghin al reuniunii învătătorilor gr.-cat. din arhierescă, adunare generală în Cașva.

6 Maiu: „*Ardeleana*”, adunare generală în Orăștie. — Licit. în Bungard 150 orgii lemne de foc.

7 Maiu: Despărțimentul Ardat-Someș al Reun. Inv. gr.-cat. Sătmăr, adunare generală în Pomi.

AVIS. P. t. domni abonați, cari nu și-au achitat abonamentul pe *cartatul al II-lea sînt respectuos rugați să binevoiască a-l achita de urgență, — căci altfel vom fi siliți a întreprinde expedarea ziarului la on. d-lor adresă.
ADMINISTRAȚIA.*

Concertul Reuniunii române de musică a avut loc aseară în sala dela „*Musikverein*”. În fața unui public foarte numeros și distins, Reuniunea, deși cu puteri tinere, prin bine succesele prestațiuni a mulțumit toate așteptările. Măne vom da raport detailat.

Serată literară în Budapesta. Societatea de lectură „*Petru Maior*” invită la *serata literară-musicală* urmată de dans, ce o va aranja la 5 Maiu n. 1900, sub patronajul lui *Dr. Alexandru Mocsonyi*, cu concursul d-șoarelor *Virginia Gallu*, *Valeria Popp* și *Clotilda Oltean* și al artiștilor băieți *Ernst Lenghel de Bagota* și *Iuliu Pușcariu*. Începutul la 7^{1/2} ore seara. Intrarea: de persoană 4 coroane, de familie 10 coroane. Taxele și suprasolvirile marinimoase sînt a se trimite la adresa societății (Molnár-u. 20, II, 10).

Despre concertul din Alba-Iulia, dat de 12 elevi ai seminarului arhierescan a treia zi de Paști, ni-se scrie, că de mult timp publicul român din Alba-Iulia și jur n'a mai avut ocaziune a se delecta în farmecul frumoaselor cântări românești, ca din prilejul acestui concert. Cei 12 elevi seminariali, sub conducerea clericului *Cornel Popescu*, prin prestațiunile lor aproape artistice s'au dovedit demni de fostul lor măiestru în musică, dl G. Dima. Deja punctul de introducere a concertului, magistrala compoziție „*Christos a înviat*” de G. Dima, a electrisat publicul și l-a răpit la aplause frenetice, pentru-că elevația sufletească și plăcerea produsă de frumoasele cântări se crease tot mai mult, până la erupțiunea entuziasmului provocat de vestita operetă comică „*Cisla*” de *Porumbescu*. Între „*Cristos a înviat*” și „*Cisla*” s'au cântat compoziții de ale lui Dima: „*Sfânt e Dl Savaoth*”, „*Înzădare*”, „*Nu-i drep-tate*”, „*Hora*”, „*Toace*”, „*Cîntanul*” și „*Murgulețul*” (ceste două cîntate solo de A. Ludu), „*Foaie verde*” de *T. Popovici*, „*Păsărica*” de *Costescu*, „*Vieța*” și

ganilor» de Schumann, și »Cântec de jertfă» de Beethoven.

Pe cât de bine s'au purtat concertantii, pe atât de slab a fost sprijinul material, întrucât nu mai era mult până la un frumos deficit, — zice corespondentul. Îndosebi preții și publicul din jur au lipsit dela acest frumos concert.

Faptă creștinească. Credinciosul nostru Petru Bortuz cu soția sa Elisabeta, de sârbătorii Sf. Paști ne-a surprins cu un dar frumos, ce din vremuri nu s'a mai făcut, cumpărând un rînd de ornate bisericuști în preț de 103 cor., pentru care frumoasă faptă rugăm pe Dumnezeu împărat să-i răsplătească. *Vizag, 24 Aprilie 1900. Liviu Iancu, paroh gr-cat.*

Creștin bun. Dumitru Silea din Ucea-de-sus, moștenind după sora-sa Doinica Silea, a dăruit 95 fl. bisericii gr-or. din Cârțoara. Raportăm despre această frumoasă faptă creștinească pe baza unui manuscris al lui George Cârțan, care cercetându-ne în redacție, a scris aici cercetatul, zicând la fine că »norodul din Cârțoara face cunoscut și aduce mare mulțumită lui Dumitru Silea.

Mulțumită publică. Imi țin de mândră datorită a anunța ca mulțumită publică ilustrei familie Mocsonyi din loc, care în 9/22 l. e. cu ocaziunea sârbătorilor Învierii Domnului, ca buni Români și din pietate creștinească au oferit de Paști pentru toți elevii și elevele școalelor și pruncii săraci de aici *colaci și ouă roșii*, ca astfel în ziua de Paști să suridă și cei-ce au plâns tot anul. Au grăbit a face, ca ziua de Paști să fie veselă la 180 prunci ai țeranilor români de aici, distribuind preagratios chiar înșii prea afabili membri ai ilustrei familii Mocsonyi. Multe inimi intristate în suferințe, le-au veselit cu iubire, precum părintele dă fiului. Drept aceea în numele elevilor mei vin a exprima sinceră recunoștință ilustrei familii Mocsonyi; rugându-mă Atotputernicului, ca celor vii să le țină firul vieții încopciat cu sănătate la mulți fericiți ani; iar pe cei decedați să-i odihnească în locașurile dreptilor. *Capolnaș, la 24 Aprilie st. n. 1900. Emanuel Olteanu, învățător.*

Ioan Breban, marele bogătoiu din Gilad, a fost pușcat Sâmbătă noaptea pe furii, când mergea spre casă. Uoi-gașul a ținut bine; victima crimei sale a murit momentan. Gendarmeria caută să afle pe uoi-gașul.

Încercare de omor. Vineri seara făptuitor necunoscut a pușcat pe fe-reastră în locuința lui Dumitru Pepa din Surduc, voină să ucidă pe Pepa, care se afla la masă împreună cu familia sa. Din norocire, glonțul a nimerit numai în părete.

Tubuleul Cetății străbune. În Italia se sârbăzează în fiecare an aniversarea fundării străbunei noastre Roma. Ziua aniversală e 21 Aprilie st. n., care în acest an a fost sârbătorită cu mare solemnitate, participând chiar și părechea regală a Italiei. După calculul lui Varro, s'au împlinit deja 2654 ani dela fundarea Romei.

Comuna Breaza din comitatul Făgărașului septemăna trecută a fost bătută de un mare incendiu, escat pe timp de noapte. Au ars 40 case împreună cu toate clădirile laterale.

Ajutor studenților săraci. Pentru studenții săraci dela gimnaziul din gr-or. din Brad au contribuit societățile de credit și economii: »Albina» cu 200 coroane; »Grănișorul» cu 40 coroane; și »Steaua» cu 20 coroane. Primească societățile dăruitoare ceea mai viudă mulțumită din partea tinerimei studi-oase. — Brad, în 14 Aprilie 1900. *Direcțiunea gimnazială.*

Dewey se-și arete nasul! Pe sârbătoarea aniversală a învingerii dela Manila un comerciant din Chicago a comandat 5000 de medalii cu efigia învingătorului dela Manila. Când au fost înșe gata, nu a voit să le primească, dificultându-le din cauză că pe nasul efigiei se află un negel. Fabricantul susține că efigia e fidelă, având Dewey în adevăr un negel pe nas; comerciantul susține, că nu. Astfel va ave în curând să facă dreptate tribunalul, unde generalul Dewey este citat ca martor, — ca se-și arete nasul!

Moară arsă. Alaltăieri a ars în Șoșia moara cu vapor a firmei Baierdorf și Biach din Timișoara. Paguba e peste 100.000 de coroane.

Pedeapsa bătrâșului. Astă toamnă se întemplase într-o cafenea din Zombor o urită bătaie între ampoliatul orășenesc Eugen Kanyó și supralocotenentul Hetessy. Kanyó văzându-se sluit de sabia locotenentului, care între alte răniri îi loțiașe jos o ureche, s'a îm-pingeat acolo în local, în prezența publicului. Pe Hetessy autoritățile lui l-au luat la răspundere pentru purtarea scandal-oasă și zilele trecute i-au dictat osândă foarte aspră: *degradare totală și trei luni arest de fortăreață.*

„Pavilionul helvețian“ (conditorie) de pe »Promenada de sus», de aici, s'a deschis ieri, Duminică, în 29 Aprilie. Serviciu prompt. În fiecare Duminică d. a. concertează capela orășenească.

Concert în Avrig. Inteligența română din Avrig invită la concertul ce-l va aranja cu concursul unui grup de teologi din Sibiu, Duminică (23 Aprilie v.) în sala hotelului comunal din Avrig, cu următorul program: »Eată ziua triumfală» de W. Humpel. — »Coroana cufundată» de Bönicke. — »Nu-s.....!» de ».....» — »Cântecul ciobanului», solo de bass executat de Andrei Ludu. — »Mars eroic» de Stanz. — »Musicanții dela Praga» de Th. Kruze. — »Hora Sinaiei» de G. Ventura. — »Toaca de ».....» — »Doină», solo de flaut, executat de Emil Terchilă. — »Foaie verde de trifoiu» și »Tot 'ți-am zis», de T. Popovici. — »Cisla», operetă comică cu soli de C. G. Porumbescu. Începutul la 7¹/₂ ore. Intrarea 80 cr., 60 cr. și 40 cr. Venitul e destinat pentru scopuri filantropice.

Crema-Margareta. Sunt foarte paține dame în țeară, cari se nu cunoască eselența pomadă de obraz a farmaceutului Koloman Földes din Arad. Anume Crema-Margareta se bucură de cea mai mare trecere între toate cosmeticele, fiindcă această general plăcută pomadă de obraz nu conține nici mercuriu nici plumb, e de tot nestrăcioasă și depărtează toate necurățiile pielii, ca pistruie, jubre etc. deja după câteva zile și dă feței coloarea frumoasă, delicată. Un borcan mare 2 coroane, unul mic 1 cor. — Se capătă la preparator și în toate farmaciile.

La
Abonament lunar
pentru
Maiu st. vechiu
invită

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Tribuna Literară.

Dr. Gregoriu Silași.

Conferință ținută de d-nul B. S. Po-doabă, director executiv al „Economiului“, în 25 Martie, cu ocazia seratei literare a casei române din Cluj.
(Urmare și fine).

La urma urmelor fie-mi permis a ruga tinerimea noastră bravă universitară, ca să lucre întru acolo, ca toate datele, toate scriptele rămase de Dr. Gregoriu Silași să le adune la un loc și-n tot anul barem odată cu ocazii de aceste festivități să-i reimprospeteze memoria acestui profesor erudit, care a iubit-o cu tot sufletul său și care a căzut jertfă sentimentelor sale românești.

Început fiind odată lucrul, să nu ne oprim aci, ci să ne ocupăm cu toți bărbatii distinși ai națiunii noastre. Să culegem toate datele despre activitatea lor din viață.

Avem, doamnelor și domnilor, foarte distinși bărbatii și matroane române, a căror amintire se cuvine să ne fie pururea înaintea noastră ca model pentru imitarea faptelor săvârșite de dinșii în viață!

Cu această ocazie fie-mi permis a aminti cu pietate numai numele la cățiva dintre dinșii, cari ne interesează mai de aproape pe noi Români din Cluj.

Lazar Baldi se duse din lume! Avea sa în partea cea mai mare a lăsat-o ca moștenire națiunii sale iubite. Inima lui pururea a bătut pentru deșteptarea sentimentului român și pentru binele poporului, din care s'a tras! Făcutu-ne-am noi moștenitorii datorința față cu acest mecenat al românismului! Unde sunt amicii lui, unde stimătorii? Unde sunt cei-ce se bucură și s'au bucurat de beneficiile lăstate de el?!

Unde sîntem cu toții, ca să răspundem, cum ne exprimăm recunoștința an de an față cu dînsul!

Ladislau Vajda, un bărbat cult și iubit de toți, că a fost în viață, ziua onomastică a lui era zi de peregrinaj pentru tot Românul din Cluj. S'a dus dintre noi.

Avea și-a lăsat-o națiunii sale iubite.

Fiecărui prieten obiect de deapropo i-a lăsat câte un obiect de aducere aminte.

Unde sînt amicii, unde sîntem noi Români? Să ne tragem seamă, cum ni-am arătat și cum ne arătam recunoștința față cu memoria cea binecuvîntată a lui.

Alexandru Bohățel; înțeleptul conducător al Românilor din Cluj; Andreiu Truța, sufletul casei române din loc și archibalcul tinerimei române, — după cum se numia dînsul cu predilecție în convenirile noastre.

Ioana Bădilă, mama adevărată a tinerimei universitare din Cluj.

Ioan Petran, mecenatul cel mare al națiunii noastre. Dr. Ioan Nichita, fiul Sălagiului. Un suflet de Român adevărat gata de a-și pune și viața pentru cauza națională.

A trăit pentru Români și a murit tot pentru ei. Lăsând aproape toată averea sa destul de considerabilă pe altarul națiunii sale.

Aș pute înșira încă mulți mecenai români, bărbatii de frunte și matroane române, cari 'și-au împlinit datorințele creștinești și mai presus de toate românești.

Întreb, că nu ar merita toți aceștia aici atăta recunoștință din partea noastră, ca să ținem asupra fiecăruia câte o conferință cu ocazii de acestea, când ne vedem mai mulți adunați la oaltă?

Este o carte a familiilor nobile române scrisă de dl cav. Ioan Pușcariu. În cartea aceasta se cuprind numele mai tuturor Românilor, al căror străbuni au primit titlu de nobil din partea stăpînitorilor țării noastre. Titluri de acestea s'au primit — precum se povestește de multe ori — pentru servicii foarte însemnate, d. e. a ținut scara de s'a suit domitorul pe cal, și îndată a căpătat diploma de nobilitate, și altele.

Să-i adunăm într-o carte omenii cei-ce au trăit românește, au muncit românește, au lăsat sentimentul românesc și la moarte 'și-au lăsat averile pentru scopuri românești, pentru creșterea tinerimei noastre românești, căci acestea sînt nobilii nostri, aristocrații nostri ridicați peste noi prin sentimentele lor adevărate românești. — Aceștia sînt binefăcătorii nostri, față cu cari sîntem datori cu recunoștință eternă.

Fiecare amic scrie tot, ce poate găsi despre amicul se răpus al cetească la toți, cei-ce se adună cu ocazii de acestea. — Fiecare cunoscut adune datele despre faptele bărbatilor mari ai națiunii noastre, să le facă cunoscute la toți.

Fiecare țin, care se bucură de ajutoarele generoșilor fundatori, însemne tot ce aude și găsește scris prin arhive și să le dea publicității, caopri aceste ne arătam recunoștința, deaparte, ear' de alta dăm exemple altora și nou, ca și noi să imităm pe acei bărbatii și matroane cari au trăit românește și au jertfit pe altarul românismului.

Și acum sfîrșesc această conferință cu cuvintele lui Cichindeal: »Mintea! Mărită nație daco-românească în Bănat, în Țeara-Românească, în Moldova, în Ardeal, în Țeara-Ungurească. Mintea! când te vei lumina cu învățătura, cu luminatele fapte bune te vei uni, mai aleasă nație nu va fi pe pământ înaintea ta!

Că faptele bune sînt ție firească omenie. Mărire, însuflețirea cea mare, bărbăția, acestea sînt faptele cele bune ale strămoșilor ței, adapă ale Românilor celor bătrâni!

POSTA REDACȚIEI.

Oradea-mare. După sinoade. Mai cîrînd nu se poate pentru-că prea sîntem imbulziți cu material.

Bibliografie.

„Lupta pentru drept“.

— Voci de presă. —

„Dreptatea“.

„Trebuie să fim bucuroși când ni-se dă în materie de literatură juridică o traducere de valoare, din toate punctele de privire.

»Lupta pentru drept« e creațiunea acelu geniu juridic Dr. Rudolf de Ihering, care e poate cea mai strălucită și cea mai originală ilustrațiune a literaturii juridice contemporane.

Traducerea dlui Păcățianu însă e mult superioară traducerilor anterioare și ca stil și ca aprofundare serioasă a originalului, avînd pe lângă asta avantajul de a ne prezenta penultima ediție a originalului nemțesc, ediție apărută cu un an înaintea morței lui Ihering, care a supus-o unor modificări, cari înlocuiesc stilul științific greoiu în antiaia ediție cu un stil mai ușor, accesibil și celor ne-specialiști în materie de drept.

Politica noastră națională.

Sub titlul acesta general a apărut o interesantă broșură ce poartă titlul următor:

— Rolul dlui D. A. Sturdza în **chestiunea națională.** Studiu istorico-politic de **Teodor Raica**, profesor gimnazial. **Ploesti**, Tipografia. »Democratul«, 1899. Format 8° mare, 160 pagini.

Interesantul studiu al zeusului naționalist, dl Raica, e merit pentru lumea politică, din România, dar din nenorocire ne privește foarte mult, dacă nu exclusiv și pe noi. E o lectură foarte folositoare, dacă nu necesară, tuturor bărbatilor nostri, cari se interesează de politică. În marea crîsă politică națională, care nici astăzi nu s'a sfîrșit, dl Raica aruncă prin studiul seu o intensivă lumină, care va servi multora spre orientare în situația noastră.

Cartea costă 1 leu 25 bani, sau 1 cor. 20 bani. Se poate comanda direct dela autor, ori prin **librăria noastră.**

»Insula morților« novelă de R. Voos, tradusă de **Andrei Băresanu**, profesor în Brașov. Preț 50 bani.

Școala latinistă în limba și literatura română, originea, tendințele și influența ei; lecțiuni de deschidere ținută la facultatea de litere din București la 10 Noemvrie 1899, de **Ovid Densusianu**. Estras din »Noua Revistă Română«. Preț 1 franc. Tiparul institutului de arte grafice Carol Göbl, București, strada Doamnei nr. 16.

Dreptul administrativ român. prelucrat sistemul de **Aurel Onciul**. Partea generală. Viena 1900. Editura autorului. Volum 8°, 187 pagini.

Raportul anual al societății academice social-literare »România-Jună« din Viena pe anul administrativ al XXIX-lea (1 Noemvrie 1898—31 Octomvrie 1899).

Ermeneutica biblică, compusă după Ubaldo Ubaldi, de **Dr. Victor Szmi-gelski**, cu aprobarea ordinariului metropolitan gr-cat de Alba-Iulia și Făgăraș. Tipografia seminarului archidicesan din Blaj. Editura autorului. Preț 2 cor.

Autorul destinează venitul curat pentru **fondul provincial de salarizare al preoților și învățătorilor**

»Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, recomandă următoarele cărți:

»Memorial«, Archiep. și Metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de Nicolae Popea . . . fl. —30
»Doina«, conf. ținută la ateneul din Berlad, de Măndrescu . . . —28
»Critice« 1867—1892, de Maioreșcu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. . . —4—
»Povestile Bănatului«, de Cătana . . . —30
»Literatura popor. română«, de Gaster . . . 2.50
»Introducere în Cărțile Testamentului vechiului și nou«, de Dr. Iuliu Olariu . . . 2.50
»Cerșitorul«, dramă în 2 acte de Livescu . . . —60
»Studii Critice«, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. . . —4—
»Higiena română«, de Dr. Leo Murășianu . . . 1—
»Izvoade«, de Demetrescu . . . 1—
»Trandafiri și violele«, de Pop-Rete-ganul . . . —60
»Din Moldova«, schițe de Kotzebu . . . 1—
»Floarea din Firenze«, de Livescu . . . —50
»Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul«, de Nicolai Bălcescu . . . 2—
»Trăvniță«, 10 piese Slovești Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. . . 3—
»Scrierile părinților aptoșrești«, de Dr. Iuliu Olariu . . . —70
»Merinde dela școală«, de Popa . . . —60
»Despre influența împrejurărilor«, de Panait Zosin . . . —50
»Memorii din timpul războiului«, de Georgescu . . . —88
»Pui de lei, poezii eroice, de Neniescu ediție de gală . . . 1—
»Poezii«, de Macedonski . . . 2—
»Copii de pe natură«, de Negruzzi . . . —50
»Doina codrului . . . —75
I. Paschil. Cuvinte de I. Dorianu. Așă 'mi-e scris, romanță pentru voce și piano . . . —50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals Sîrba Bucureștilor, pentru voce și piano de I. D. Bulan . . . —50
I. Villacroze. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță . . . —75
Pavotte de la Princesse »Marie« de Michel Marguerite . . . —75
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu . . . —75
G. Vasiliu. Freamătul Zăvoiuului, horă C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano . . . —50
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de omenii, reverie pentru voce și piano I. Paschil. L'Amitié, vals . . . 1—
Ai plîns și tu vrodată? Romanță pentru voce și pian de Ernest I. Alexandrescu . . . —50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu . . . —50
Pictorial! De E. I. Alexandrescu . . . —75
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu . . . —75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu . . . —40
De Brăila a Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu . . . —50
Sîrba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan . . . —50
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Keisel . . . —50
Gas de quart original. De Mayer Lutz . . . —50

La comanda de din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din usmă.

Eminescu pesimist, profet și economist — de **I. S. Ordeanu**. Broșură interesantă, de concepțiune originală; merită toată atențiunea. Are 106 pagini, costă 1 leu.

»Caracterele morale esemple și sentențe«, culesse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne de **Ioan Popea**, profesor la gimnaziul din Brașov. Tendințe acestei publicațiuni prețioasă calăuză în mîna tineretului ni-o spus însuși cuvintele puse ca motto: »*Curățenia înăvuritorilor și însuflețirea pentru ideale fac pe un popor fie cât de mic trainic și puternic.*« — Preț 2 coroane și 50 bani.

A sece de sub tipar: **documente românești din arhivele Bistriței**, partea I, de N. Iorga.

Preț 4 lei.

Sosiți în Sibiu.

La 29 Aprilie n. 1800.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Singer, inginer din Bielitz; Cirlea, notar public din Abrud; Glück, fabricant din Vinul-de-jos; Dan cu soția, protopop, d-na Mieu cu fiica, din Făgăraș; Dr. Senchea din Făgăraș; Dr. Garoiu, Dr. Meșianu, din Zernești; Dr. Preda, Dr. Chirtop u soția, din Cămpeni, advocați; Borzea, notar din Viștea-de-jos; Vlaicu, director, Voina, protopop, Onițiu, dir. gimn., din Brașov; Medean, protopop din Sebeșul-săseșc; Auner, Rosnauer, din Mediaș; Pleșoianu cu familia, din Rimnic, privatier; Caspari din Bărgăh; Hadwiger din Cetatea-de-baltă, economi; Lithauer, Saar, din Viena, Schlossberger din Neoplanda, comercianți.

Hotel »Neurhner«: M. D. Svan, M. G. Svan, din Odessa, privatieri; Păcurariu, preot din Lăncrăm; Herman, protopop din Dej; Henteș, pretor din Sebeșul-săseșc; Orbonaș, pretor din Orăștie; Negruțiu din Gherla, Hecht, Kaufmann, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Meltzer«: Gogu, privatier din Ploiești; Dănilă, primar din Hunedoara; T. V. Gheja din Hașeg, Roșescu din Cluj, Dănilandin Brad, Șagău din Reghinul-săseșc, protopopi; Dr. Popescu, advocat din Reghinul-săseșc; Niccoară, proprietar din Deva; Popescu, cassar din Reghinul-săseșc; Hager, proprietar din Agnita; Fischer, voiajor din Viena, Rôth, măcelar din Sighișoara.

București: Habermann: Lökay, comerciant din Horești; Stark cu societatea din Lemberg; Pinciu, comerciant din București; Buzicska, privatier din Viena.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 30 Aprilie n. 1900.

Hărte-moneță română	Cump.	18.90	vend.	19.—
Lire turcești	„	—	„	—
Imperiali (15 R. aur)	„	—	„	—
Răle rusești a	„	2.50	„	2.56
Galbeni	„	11.30	„	11.42
Napoleon-d'ori	„	19.18	„	19.28
100 Marco germane	„	118.—	„	118.80
Livre sterling	„	24.—	„	24.28

Bursa de Budapesta.

Din 28 Aprilie n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	97.50
„ „ 4%	92.90
„ ung. val. cor. 6%	99.75
Împrumutul căilor ferate ung.	99.50
Bonuri rurale ung.	98.20
„ croate-slavone	98.10
Obligațiunile desp. regalilor	94.—
Renta pentru regularea Tisei și Soghedin	139.50
Renta de hărte austriacă	98.70
„ de argint austriacă	98.50
„ de aur austriacă	98.75
Losuri austriace din 1860	176.50
Acțiunile băncii austro-ungare	186.—
„ de credit ung.	737.60
„ de credit austr.	786.—
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii »Albina«	102.—
Galbeni împărătești	11.20
Napoleon-d'ori	19.45
Mărci 100 imp. germane	118.—
London 10 Livre sterlingi	242.90

Bursa de Viena.

Din 28 Aprilie n. 1900.

Renta de aur 4%	97.40
Renta ung. v. c. 4%	92.—
Împrumutul căilor ferate ung.	98.50
Bonuri rurale ung.	92.70
„ croate-slavone	98.75
Renta de hărte austriacă	98.95
„ de argint austriacă	98.85
„ de aur austriacă	98.85
Losuri austriace din 1860	135.75
Acțiunile băncii austro-ungare	125.50
„ de credit ung.	166.75
„ de credit austr.	229.90

Bursa de București.

Din 14 Aprilie v.

5% Renta perpetuă	4% Fond. rur.	78
5% am. 1881 93%	5% urb. Buc. 8%	92.—
5% „ 1892 95	5% „ Iași 80%	90.—
5% „ 1898 95	Banca Națion.	2370
4% „ 1894 79 1/2	„ Agricolă	325
5% „ 1889 80 1/2	„ României	—
4% „ 90.94 81	„ de scont	292
4% „ 1896 82 1/2	Dac. Rom.	446
4% „ 1898 82	„ Națională	454
Convertite rurale.	„ Patris	—
5% Obl. c. B. 1883	„ Construcții	50
4% „ 1890	„ Basalt artificial	—
5% „ 1895	„ Transv. nou	—
5% Fond. rur.	„ Baia centrală	105

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Baltoș**. Proprietar: **Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Ioan Marshall.**

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

—| fondată la anul 1868 |—

in Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 (edificiul propriu).

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

contra pericolului de foc și exploziune:

clădiri de ori-ce fel, locuințe și edificii economice, magazine de mărfuri, mobile vestimentate, rufe, caré și vite de tot soiul, fructe de câmp și produse de recoltă

pe viața omului:

in toate combinațiunile, ca asigurări pe casul de moarte, cu termene fixate, asigurări cu plătierea de două-ori a capitalului, asigurări de copii, de zestre, rente viagere etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Acest fel de asigurare a vieții a cucerit în Germania un teren vast, astfel că numai în anul 1897 s'au ncheiat asigurări de soiul acesta în valoare de peste 115 milioane mărci (138 milioane coroane). Condițiunile „Transilvaniei“ sînt foarte liberele și corespund condițiilor băncilor mari din imperiul german. Se recomandă în special preșilor, învățătorilor și economilor noștri dela sate, precum și funcționarilor etc.

Avere totală

fond de rezervă cu finea anului 1898: 985.222. cor. 58 bani.

activele cu finea anului 1899: 2.072.059 cor. 96 bani.

Stocul asigurărilor

in secțiunea asigurărilor asupra vieții cu finea anului 1898: 5293 polițe despre 7.750.000 coroane,

in secțiunea asigurărilor contra pericolelor de incendii valori asigurate: 59.130.352 coroane.

Dela întemeierea institutului s'au solvit:

pentru desdaunări de incendii: 2.748.002 cor. 62 bani,

pentru capitale asigurate pe viață: 2.342.781 cor. 72 bani,

total 5.090.784 coroane 34 bani.

Prospecte și tipărituri se dau gratuit.

Informațiuni și oferte se primesc la Direcțiune în Sibiu, precum și la agenturile principale în Brașov, Cluj, Arad și Timișoara, asemenea și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

[207] 20—30

Direcțiunea în Sibiu,
str. Cîsnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Bine apreciată
de întreagă
presa noastră.

**Din
tainele
vieții.**

29 de romane și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela
„Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

A apărut!

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu
Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Romane de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 60 bani.
7. Teiu legnat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 82 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăstnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Răstom de mamă. Legendă populară din giurul Nășudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojona Nămcovă, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Isănik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărucă cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genet. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșteră îndrăgostit. Romane de Björnsterne Björnson. (1886). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Teard. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoare. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasticile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson (1889). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasticile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 80 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăritul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proșilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născu-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazăr. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Rogeni. Romane de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbișanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învină. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Romane de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Edict de licitare.

Comuna politică Bungard (comit. Sibiu) vinde prin licitațiune 150 orgii lemne de stejar pentru foc, în 6 Maiu a. c. st. n., 1 oră p. m., în cancelaria comunală.

Condițiile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală.

Vadiu de 10% după prețul esclamării de 1200 coroane e a se depune înaintea licitațiunei. [160] 2—2

Bungard, la 27 Aprilie 1900.

T. Ciora m. p., Mărgineanu
primar. notar.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine vrea să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și lăncu, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni.

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a. Fiecare carte costă 2 cor. (și 10 bani porto), în România 3 lei.

Toate zările noastre au apreciat în cuvinte elocințioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română:

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei tîrbușe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită“

Comandă se pot face la

„Tipografia“,
societate pe acțiuni în Sibiu.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vînzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

IN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preșilor întemnițați în Cluj.

Prețul 2 coroane.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 80 bani.

Pentru porto postal 10 bani mai mul'.

În piața Hermann

dela 15 Aprilie, sărbătorile de Paști, de dimineața dela 10 ore până seara la 10 ore este deschis în fiecare zi:

panopticul și muzeul anatomic
de primul rang

al lui Vilhelm Winter din Timișoara.

Asemenea și două tablouri nouă de bălăii între Buri și Englezi în Transvaal, aduse acum de curînd din München.

În Sibiu de prima-dată.

Acest panoptic e înzestrat cu figuri omenești de ceară în mărime naturală și puse în mișcare prin aparat mecanic. Grupuri istorice și rasse omenești din toate părțile lumii. Busturi de personaje renumite, între cari regi și împărați. O veritabilă mumie peruană etc.

Un bogat muzeu anatomic, constând din multe sute de preparate și figuri de ceară. O panoramă grandioasă cu 100 ochianuri de cea mai nouă invențiune.

Muzeul anatomic în zile de Luni e deschis numai pentru dame.

La panoptic și panoramă intrarea e 30. cr de persoană, pentru băieți sub 10 ani și pentru militari fără șarge 15 cr.

Muzeul anatomic e deschis numai pentru oameni în vîrstă, intrarea 20 cr. de persoană.

Cu distinsă stimă

Vilhelm Winter.

[150] 3—3

Ilustrații românești!

Cărți postale
cu
ilustrații românești

„...toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase s'eu socot —
Cu mintea mea,

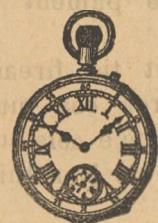
in
peste 20 variante,
care de care
mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată
la
„Tipografia“,
societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcii nr. 15.
La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Porturi românești din diferite părți.

Vederi pitorești.

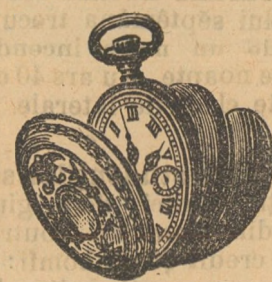

JULIUS ERÖS

firmă improtocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.— până 12 C.	Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur dela 40.— până 140 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	9.— > 20 >	Inele de aur de tot felul 4.— > 48 >
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	18.— > 30 >	Inele de aur cu diamant veritabil . . . 12.— > 52 >
Oroloaje pentru dame din aur, veritabil de Genf	24.— > 70 >	Inele de aur cu brilliant veritabil . . . 24.— > 300 >
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	40.— > 160 >	Inele de aur cu brilliant imitat 7.— > 12 >
Deșteptător de nichel, marcă fină . .	4.— > 6 >	Cercei de aur de tot felul 4.— > 12 >
Oroloaje cu pendul franc, cu resare, în cutii frumoase	10.— > 30 >	Cercei de aur cu diamant veritabil . . 13.— > 80 >
Oroloaje cu pendul vienez cu ponduri	28.— > 70 >	Cercei de aur cu brilliant veritabil . . 46.— > 500 >
Oroloaje de părete, diferite modele .	4.— > 30 >	Cercei de aur cu brilliant imitat . . . 7.— > 12 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	12.— > 40 >	Brățare de aur de tot felul 20.— > 40 >
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	18.— > 60 >	Brățare de aur de tot felul 12.— > 40 >

Juvelare de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țigăre, tacâmuri, obiectele de argint, sugărele, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectueo imediat, pe lângă rambursă sau trimiteri anticiipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se execută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comanda, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cîsnădiei 3. Sibiu. Strada Cîsnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania“).

[158] 18—24